

Jazz Tibet
Club

HISTORIE JAZZ TIBET CLUBU

Nechybělo moc a lidstvo by neznalo jazz. Kdyby nebylo Jára Cimrmana, byli by lidé ochuzeni o jeden z nejzajímavějších hudebních stylů plný blue tónů, odpovídaček, improvizace, polyrytmů, synkop a spláchnutých tónů. Nebo to bylo jinak...? A jak vznikl olomoucký Jazz Tibet Club?

Zdroj článku: https://issuu.com/ol4you/docs/1-2_2018ol4you/106

O tom, jak vlastně vznikl jazz a jak se dostal do Olomouce, jsme si povídali s Ervinem Schleserem a Jaroslavem Švarcem, kteří stojí za legendárním olomouckým podnikem, kterým se během dne i večera linou příjemné (nejen jazzové) hudební tóny. Vracíme se společně do roku 1990, kdy se parta přátel, která milovala muziku, začala zaobírat myšlenkou na otevření hudebního klubu. „Do revoluce jsme si mezi sebou vyměňovali různé hudební nosiče – ať už se jednalo o gramofonové desky nebo kotouče z magnetofonu. To byl jediný způsob, jak jsme mohli poslouchat (a rozmnožovat) muziku, kterou máme rádi. Úplně jsme šileli po tom, když někdo přišel k něčemu ze západu – to jste pak museli (třeba během dvou hodin) stihnout si desku vypůjčit, jít domů, nahrát ji na pásek a pak ji zase hned vrátit, protože na ni čekali další,“ vzpomíná Jaroslav Švarc na totalitní dobu, kdy vyšlo u Supraphonu jedno jazzové album maximálně jednou nebo dvakrát za rok. A o bigbítu jste si mohli nechat zdát.

„Pravidelně jsem jezdil do Prahy do Vodičkovy ulice, kde bylo Polské kulturní středisko – tam byl přístup k polským bigbítovým kapelám jako Czesław Niemen nebo SBB. V Polsku to měli trochu volnější než v tehdejším Československu. I takové Maďarsko mělo bigbítovou kapelu Omega, jejíž členové měli dlouhé vlasy.“ Po dlouhých letech strávených nelegálním rozmnožováním tolik milované hudby se parta v roce 1990 euforicky zamilovala do myšlenky otevřít si vlastní hudební klub... V Olomouci žádný podobný klub nebyl, do té doby se jezdilo většinou právě do Polska: tam zpíval pravidelně Jaroslav Hutka a další písničkáři, kteří v Československu vystupovat nesměli.

Revoluce odstartovala kapitalismus, otevřené hranice a hodně, hodně muziky. „Byli jsme taková zvláštní sorta – jednu dobu jsme se strašně moc přesytili bigbítem a chtěli jsme poslouchat muziku, která je složitější, náročnější a na jiné úrovni, a tak jsme inklinovali k jazzu. Když jsme tedy plánovali hudební klub, rozhodli jsme se, že to bude právě jazz club.“

ZAČÁTKY JAZZU V OLOMOUCI

Na začátku všeho se sešlo několik kamarádů: Jaroslav Švarc, Miroslav Zbončák, Zdeněk Tichý a Ervin Schleser. Do hledání ideálního místa se vrhl Mirek – nejdříve sehnal prostor v jednom domě na Horním náměstí, ale to se nakonec nepodařilo. Další plocha, která byla k dispozici ve vodních kasárnách, byla zase pro jazzový klub příliš velká. A potom „Spolku přátel olomouckého jazzu“ město nabídlo bývalou solnici, nynější budovu Jazz Tibet Clubu na Sokolské ulici.

Budova bývalého skladu soli byla chátrající ruinou, téměř 400 let bez údržby a bez jediného zásahu. „Je možné, že ve středověku to byla konírna – nachází se přímo u hradeb (směrem ke Koruně) a zeď je široká dva a půl metru, ale nejsou o tom žádné dochované materiály. Památkáři mají budovu evidovanou jako solnici – nacházely se tu sklady soli, která se prodávala na trhu. I v pozdější době objekt fungoval jako sklad soli – na solení chodníků ve městě.“

Když Spolek objekt převzal, byli tito hudební fanoušci naprosto zděšeni jeho stavem. Střecha byla děravá jak cedník a musely se odtud vyvážet tuny holubích exkrementů. Protože bylo navíc vše nasáklé solí, musely se podlahy vyhrabat do co největší hloubky. Zbytek omítky se musel otlouct, cihly se musely očistit a nebyla zde elektřina, vzduchotechnika ani rozvody vody. „Ale naše odhodlání a nadšení byly mnohem větší,“ popisuje začátky Jaroslav Švarc. Tak řekl kamarád kamarádovi a všichni fandové Spolku se vrhli s krumpáčem v rukou do práce. Na začátku jich bylo asi pětasedmdesát, ale jak to tak bývá, s přibývajícím množstvím práce a potřebou finančních prostředků někteří postupně odpadali. Zdravý základ Spolku ale nepřestával věřit ve svůj sen, i když se peníze investované do rekonstrukce začaly přibližovat astronomickým částkám. V takovou chvíli potěšil pracanty názor muzikanta světové úrovně (rodilého Olomoučana) – Emila Viklického, který při procházení staveništěm s Mirkem Zbončákem zmínil: „To bude jednou světoznámý klub.“

„Jazz Tibet Club se dobře vyslovuje a má pro nás jasnou souvislost, i když se to někomu může zdát trochu zavádějící. Kdo ale cimrmanologii zná, název ho nepřekvapí,“ doplňuje Ervin Schleser. „Další historka zase vypráví, jak Jára Cimrman vymyslel synkopu, když působil v New Orleans v hudební škole... Syn českého emigranta z Kolína se tam chodil učit hrát na trumpetu a začal frázovat jinak, než bylo zvykem. Ostatní muzikanti ho začali kopírovat, a když pak hrál někdo podobně, říkali mu: ‚Ty to hraješ jak syn Kopa.‘ – Český emigrant se totiž jmenoval Kop.“

JEDINÝ JAZZOVÝ KLUB V OLOMOUCI

Smysl pro humor a neutuchající víra v úspěšný jazzový klub držela všechny zakladatele nad vodou, i když chuť všeho zanechat postupně přecházela z jednoho na druhého. Nekonečná rekonstrukce se ale přece jen přiblížila do finále a Jazz Tibet Club se v květnu 1996 otevřel svým prvním hostům, kterým zahrál Olomoucký dixieland s kapelníkem Láďou Vrbou. Postupně se zde vystřídaly všechny kapely z Olomouce a okolí (Zábřeh, Bruntál, Oskava...). V Olomouci nebyl žádný jiný jazzový podnik, kde by se hrála živá hudba. V Jazz Tibet Clubu se hrálo 4-5x týdně.

„Z počátku jsme si mysleli, že budeme dělat všechno sami – dramaturgii, čepování piva, vybírání vstupného. Zároveň jsme se ale museli věnovat svým zaměstnáním nebo vlastním firmám. A i když nás čepování piva bavilo, nešlo to dělat pětikrát týdně po nocích a ve dne chodit do práce.“

Po nějaké době zkusili zakladatelé Jazz Tibet Clubu pronajímat bar a dramaturgii dělat vlastní. Ale ani tak to nepřineslo dobrotu a navíc vše vygradovalo nepříjemnými tahanicemi v médiích. Lidé ale odnepaměti vždycky dělali závěry, i když neznali podrobnosti.

SRDEČNÍ ZÁLEŽITOST

„Největším problémem bylo, jak všechno zaplatit. Byly totiž kapely, na které moc lidí nepřišlo. Prvních osm let tak fungoval klub vlastně jen díky Ervinovi, který spoustu honorářů a nákladů s nimi spojenými sám platil,“ prozrazuje Jaroslav Švarc. Což dokazuje, nakolik je Jazz Tibet Club srdeční záležitostí. Pokud by se jednalo čistě o business, dávno by už žádný klub neexistoval. Ze začátku se aparatura pronajímala a na každý koncert byl jiný zvukař. „Dnes máme aparaturu svou a takovou, která vyhovuje nejnáročnějším požadavkům muzikantů.“ I to jsou výdaje, které běžný návštěvník nepostřehne.

Přestože Jazz Tibet Club dostává od města (a v posledních letech i od kraje a ministerstva) dotace, obrovskou část nákladů dopláceli provozovatelé ze svých vlastních kapes. Roční obrát kulturní složky se běžně pohybuje kolem 1.100.000 Kč.

SVĚTOVÝ PODNIK

Navzdory tomu, že se z tohoto klubu nestal prosperující podnik, který by uživil své zakladatele bez nutností obrovských investic, získal Jazz Tibet Club světové renomé. Právě díky lidskosti a vášni, kterou provozovatelé vkládají do jeho chodu. I proto se sem opakovaně rádi vracejí velké osobnosti hudebního světa, jako např. Laco Déczi, americký jazzový trumpetista

slovenského původu. Ten v Jazzu hrával vždy dva dny za sebou: „Za jeden den se to vůbec nedalo pojmout,“ zmiňuje Ervin.

S nástupem nového dramaturga v roce 2008 se Jazz Tibet Club posunul zase o několik příček výš. Skromný profesionál Vladimír Foret dostal první nabídku na pozici dramaturga v Jazz Tibet Clubu už v roce 2006, ale tehdy se na to necítil: „Dříve jsem na vlastní triko pořádal koncerty hlavně irských a britských písničkářů, třeba Glena Hansarda, ale o jazzu jsem nevěděl vůbec nic,“ vysvětluje dramaturg. „O dva roky později jsem nabídku dostal znova a tentokrát jsem ji už přijal. A jsem za to neskutečně vděčný. Postupně jsem si rozšířil obzory, otevřel se spoustě nových žánrů a naučil se rozpoznat kvalitu i v hudbě, kterou jsem dřív nevyhledával. Po čase jsem zjistil, že si užívám muziku, kterou jsem do té doby v životě neposlouchal. Protože rychle zjistíte, že z těch lidí vychází něco, co vás strhne. A žánr nebo výrazové prostředky najednou nejsou vůbec důležité. Opravdu je jen dobrá, nebo špatná hudba.“ Svou práci dělá Vladimír naprosto skvěle a s vášní – stejně jako provozovatelé Jazz Tibet Clubu a další spolupracovníci.

Ale žádný interpret by vás nezaujal, pokud by v klubu nebyl správně nastavený zvuk – a právě za výběrem technického vybavení a kvalitou zvuku zde stojí Petr Švarc. Klub by fungoval jen velmi obtížně také bez dalších šikovných zvukařů – Pavla Dacka a Petra Hochvalda, stejně jako svého času bez Ivoše Repčíka, který v Jazzu začínal jako úplný mladíček a teď je úspěšným filmovým zvukařem. Jejich práce má velký podíl na dobrém jménu klubu.

Ne náhodou se stal právě Jazz Tibet Club jedním z nejoblíbenějších míst naší redakce. Provozovatelé nám totiž připomínají nás samotné, kteří vydávání časopisu obětujeme ve svých životech opravdu mnoho – od energie, přes čas až po peníze. Možná právě proto dokážeme pochopit všechny ty miliony, které do toho zakladatelé nasypali. Vzniklo totiž něco jedinečného, co nemá obdoby – v Olomouci, a možná ani ve světě.

